

שאל

אביר ויריד

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 17:04

יציאת השבת: 18:03

כ"ד שבט תשע"ה

גיליון מס' 204

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

לחזק גם את האשה בעבודת ה'

"אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו" (כ"א, ג)

אין לו לאדם לדאוג אך ורק לרוחניותו הוא, אלא גם לרוחניות אשתו וילדיו. וכן אמר החכם לתלמידיו: "מדוע אינכם עושים נשותיכם חסידות?! גם את הנשים צריכים לחזק עד כמה שאפשר בעבודת השם יתברך.

וכגון שיקבע עם אשתו בכל יום לימוד בחברותא בספר סיפורים או הלכות, וכן כל כיוצא בדברים הנכנסים אל הלב ו א ש ר ל ה ם תוצאות מעשיות.

והעיקר שתמיד יפגין בפניה את אמונתו ובטחונו בהשם יתברך, ויאמר תמיד שהכל לטובה, ואין מה לדאוג, כי ה' איתנו וכו' כי כבר מבואר הדבר שדוגמא אישית היא החינוך והחיזוק הטוב ביותר.

ומובא בספרים הקדושים כי על ידי שהבעל לומד תורה בבית, ומתפלל בו כראוי (תפילות שאינן טעונות ציבור כמובן) ומברך כל ברכה כראוי דבר זה מחדיר יראת שמים בכל בני הבית, שכולם רואים את אבי המשפחה, בעל הבית, עובד את ה' באמת גם בסתר בתוך ביתו ולא רק בחוץ לעיני אחרים.

"אמת" זו פועלת היטב בלבם של בני הבית, ולומדים הם ממעשיו.

ובזה מובן הפס': אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו - שלא ישאירנה לבד בדרגתה היא, אלא ישתדל להעלותה עמו ולחזקה בעבודת השם יתברך.

נועם התורה

1. באיזה אופן על משה ללמד את בני"י את המשפטים וההלכות? (כ"א, א' רש"י)
 שיהיו ברורים להם כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפי האדם.
2. "כי תקנה עבד עברי" - באילו מקרים יהודי נמכר לעבד? (כ"א, ב' רש"י)
 א. אדם שגנב ואין לו להחזיר את גנבתו, בית דין מוכרים אותו לעבד.
 ב. אדם שמוכר את עצמו מפני דחקו.
3. מתי עבד עברי יוצא לחופשי? (כ"א, ב')
 שש שנים יעבוד ובשנה השביעית יצא לחופשי.
4. עבד עברי שאינו רוצה לצאת לחופשי-מה דינו? (כ"א, ה'-ו')
 האדון לוקח אותו לבית דין ושם רוצעים את אוזנו ליד הדלת והוא נשאר עבד לעולם (עד שנת היובל).
5. אדם שהרג בשגגה-מה דינו? (כ"א, י"ג)
 בורח לעיר מקלט ושם הוא נשאר עד המשפט או עד מות הכהן הגדול.
6. מה דינו של מקלל אביו ואימו (כ"א, י"ז)
 ימות בסקילה.
7. אדם שהיכה את חברו וחברו נפל למשכב שמבטלו ממלאכתו-מה דינו? (כ"א, י"ט)
 אם חברו יקום ויתהלך בכוחו- המכה פטור מעונש אך צריך לשלם לו: א. "רק שבתו יתן"- ישלם לו על שהתבטל ממלאכתו, ב. "ורפוא ירפא"-ישלם שכר הרופא.
8. מה פירוש המילים "עין תחת עין, שן תת שן"- האם מדובר בנטילת איבר ממש? (כ"א, כ"ד רש"י)
 לא מדובר בנטילת איבר ממש, אלא משלם דמי האיבר כמה שפחתו דמיו להימכר בשוק, שאם לא הפציעה היה נמכר ביותר דמים.
9. מהו שור תם ומהו שור מועד? (כ"א, כ"ח-כ"ט)
 שור תם- שנגח פעם ראשונה.
 שור מועד- שנגח שלוש פעמים.
10. מה ההבדל בין "כי יפתח איש בור" לבין "כי יכרה איש בור"? (כ"א, ל"ג רש"י)
 כי יפתח- בור שהיה קיים אך היה מכוסה וגילה אותו.
 כי יכרה- יחפור בור חדש ולא יכסהו.
11. מהם תשלומי ארבעה וחמישה? (כ"א, ל"ז)
 אדם שגנב שור וטבחו או מכרו ישלם במקומו 5 שוורים.
 אדם שגנב שה וטבחו או מכרו ישלם במקומו פי 4.
12. מדוע על השור ישלם יותר מהשה? (כ"א, ל"ו רש"י)
 ר' יוחנן: הקב"ה חס על כבודם של ישראל כיוון ששור הולך ברגליו והגנב לא התבזה בנשיאתו, ישלם פי 5. בשה הגנב התבזה ע"י שהרימו ולכן ישלם רק פי 4.
 ר' מאיר: את השור ביטל ממלאכתו לכן ישלם פי 5. ולא כן בשה כי הוא אינו מיועד למלאכה.
13. מהם תשלומי כפול? (כ"ב, ג')
 אם גנב משור עד חמור עד שה ונמצאה הגניבה בידו ישלם פי 2.

האבן והלב

מעשה במלך ששלח את בנו למרחקים ללמוד חוכמות, לימים שב הבן לביתו מלומד בחוכמות. פעם אחת ציוה המלך על בנו לקחת אבן גדולה, כגון אבן הרחיים, לטלטלה ולהעלותה לעליית הגג.

מסתמא לא יכול הבן לטלטל בידיו אבן גדולה כזו והיה מצטער מאוד, שאינו יכול לקיים כיבוד אב ולמלא את רצונו.

עד שהמלך פתח ואמר לו:

כלום יעלה על דעתך שאני אצווה עליך להגביה בידיים אבן גדולה כל כך. ומה גם לטלטלה למעלה? אלא אני נתכוונתי לומר לך שתיקח פטיש חזק ותכה על האבן ותפוצצה

לחתיכות קטנות ולאחר כך תוכל להעלותה למעלה.

ואף כאן הנמשל פשוט מאד:

השם יתברך ציוה עלינו שנשא לבבנו אל אל בשמים, ולנו לב אבן, ואבן זו גדולה מאוד ואי אפשר כלל לנשאה למעלה. אלא צריך לקחת פטיש, לשבר ולפוצץ את לב האבן כדי שנוכל להרימו למעלה.

רק לב נשבר מסוגל להתעורר ולהתרומם. צריך לקחת פטיש ולהכות על הלב.

רק לב נשבר יתרומם משפלותו.

ר' נחמן מברסלב

מעל החמור וליטול משאו ממנו גם אם הוא חמור שונאך.

17. מה הטעם במצוות השמיטה?

(כ"ג, י"ז-י"א ילקוט מעם לועז)

הטעם למצווה זו כדי להכיר שה' הוא פטרונו של עולם ואפילו שלאדם יש הרבה שדות וכרמים, הוא אינו שולט בהם.

18. "שלוש רגלים תחוג לי בשנה"

מהם שלושת הרגלים?

(כ"ג, י"ד)

סוכות, פסח ושבועות.

19. כמה פעמים מוזכר בתורה הפס'

"לא תבשל גדי בחלב אימו"?

היכן ומדוע? (כ"ג, י"ט ילקוט

מעם לועז)

שלוש פעמים הפס' מוזכר:

בפרשתנו, בפרשת "כי תשא"

ובפרשת "ראה".

אזהרה ראשונה- על איסור אכילת

בשר בחלב.

אזהרה שנייה- איסור בישול בשר

בחלב.

אזהרה שלישית- איסור הנאה

מתבשיל של בשר בחלב.

מהם נזקי המבעה והמבעיר? (כ"ב, ד'-ה')

המבעה- אדם ששלח בהמותיו (בעירו) לשדה חברו והם השחיתו את התבואה.

המבעיר- אדם שהבעיר אש בתוך שלו אפילו שיצאה מעצמה והאש התפשטה ושרפה בשדה חברו. בשני המקרים חייב לשלם את הנזק שנגרם לשדה חברו.

14. מהם ארבעת השומרים

המוזכרים בפרשתנו?

(כ"ב, ו'-י"ד)

א. שומר חנים. ב. שומר שכר.

ג. שואל. ד. שוכר.

15. "וגר לא תונו" באיזו הונאה

מדובר ומדוע אסור להונות את

הגר? (כ"ב, כ' רש"י)

מדובר בהונאת דברים ובהונאת ממון. אסור להונות אותו "כי גרים הייתם בארץ מצרים".

16. "כי תראה חמור שונאך רובץ ...

עזוב תעזוב עימו" מה אנו

מצווים לעשות? (כ"ג, ה')

עלינו לעזור לו לפרוק את המשא

שאלות ותשובות על ארבע הפרשיות

- מה הקשר בין פרשת שקלים לחודש אדר? קיד, א, ד
- מה הן ארבע הפרשיות, לפי הסדר? פג, א
- איזו פרשה חלה תמיד בראש חודש אדר או לפניו? קיד, ה
- איזו פרשה חלה תמיד בראש חודש ניסן או לפניו? פג, א
- מה בין פרשת "זכור" ו"פרה" לפרשיות אחרות? קיד, ו
- איך עושים בזמן הזה זכר למחצית השקל? קיד, א-ג
- מה קוראים בתורה בפרשות "שקלים", "זכור", "פרה", "החודש"? ראה ברשימת ההפטרות לויקרא

הלימוד בעלון מוקדש להצלחת צוריה בן מיכל, אפרת פרידה בת מרים וב"ב

הלימוד בעלון מוקדש לרפואת נתנאל בן מיכל, חיים בן אברהם הכהן, ציפורה בת חנה, נילי בת תהילה

להקדשות ולקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com
לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha